

Veteranenmonitor 2021

Overzicht van de ervaringen, wensen en behoeften van veteranen

De Veteranenmonitor

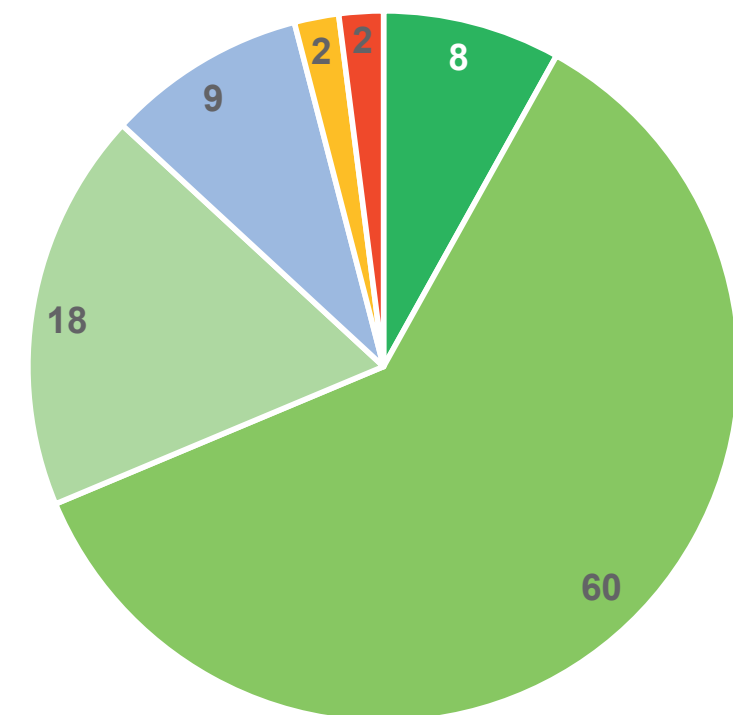
De Veteranenmonitor geeft inzicht in de uitzendervaringen van veteranen, de invloed van die ervaringen op hun leven en de wensen en behoeften die daaruit voortvloeien. In dit document staan de belangrijkste bevindingen van de Veteranenmonitor. Voor meer informatie, detail en verdieping van de Veteranenmonitor verwijzen wij u graag naar het bijbehorende rapport.

De Veteranenmonitor is via een online vragenlijst afgenomen in september en oktober 2021. Aan het onderzoek hebben 1.119 veteranen deelgenomen (26% respons). De resultaten zijn gebaseerd op 1.068 veteranen die voldoende vragen hebben ingevuld. De antwoorden zijn gewogen, zodat ze representatief zijn voor alle veteranenpashouders die in Nederland wonen en die niet ouder zijn dan 75 jaar.

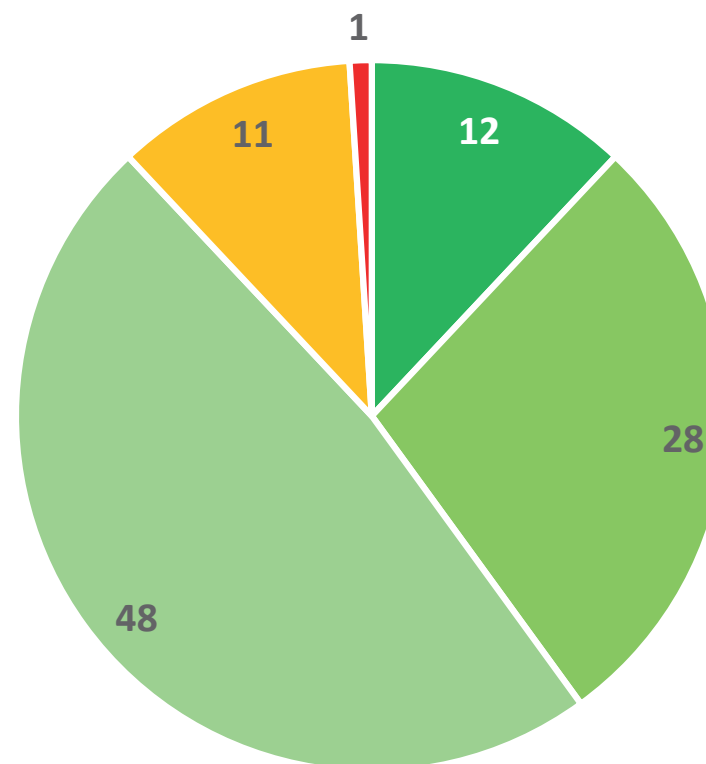
Het gaat goed met veruit de meeste veteranen.

Tevredenheid met het leven als geheel op dit moment (%)

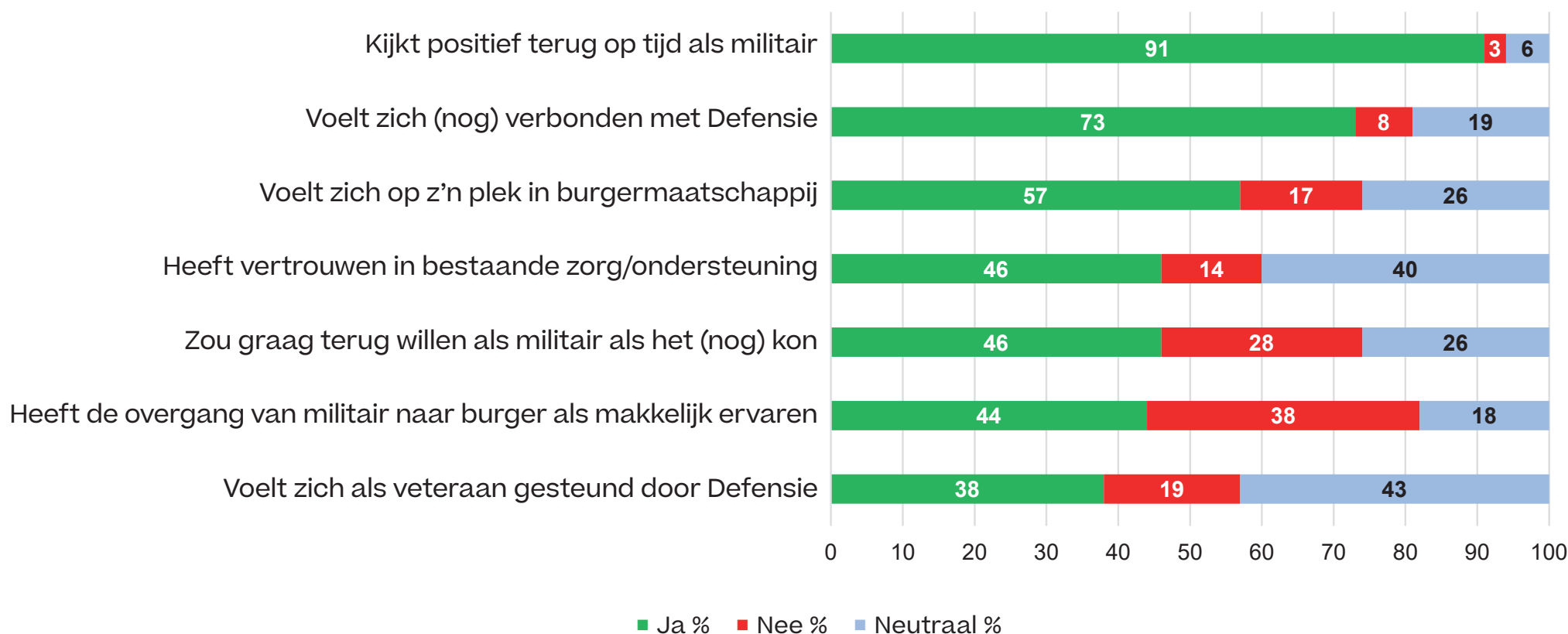
- Kan niet beter
- Tevreden
- Meestal tevreden
- Tevreden en ontevreden
- Meestal ontevreden
- Ontevreden

Gezondheid over het algemeen genomen (%)

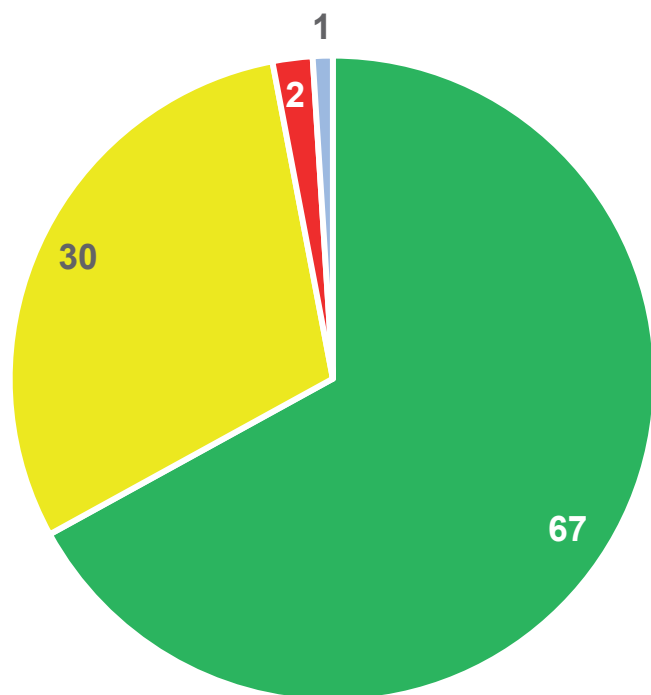
- Uitstekend
- Zeer goed
- Goed
- Matig
- Slecht

De meeste veteranen kijken positief terug op hun tijd als militair, voelen zich (nog) verbonden met Defensie en voelen zich op hun plek in de maatschappij.

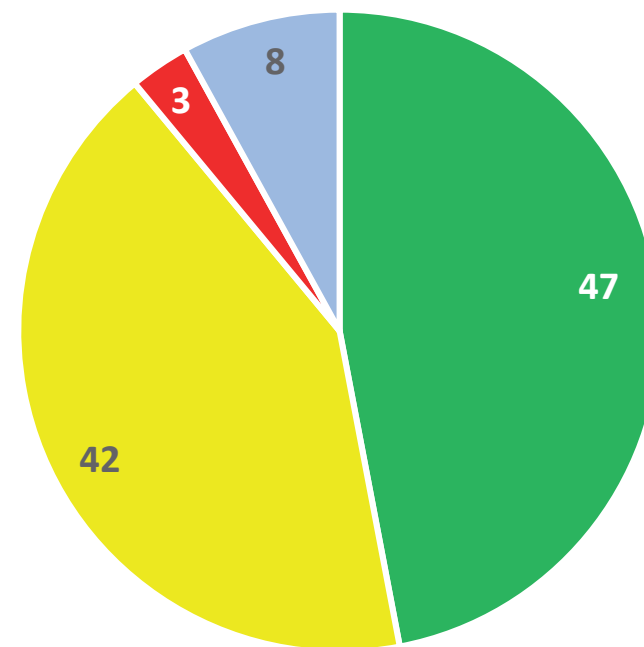
Een ruime meerderheid van de veteranen kijkt positief terug op de uitzending en iets minder dan de helft ervaart louter een positieve invloed op het leven.

Hoe kijkt men in het algemeen terug op de uitzending (%)

■ (Zeer) positief
■ (Zeer) negatief
■ Positief en negatief
■ Niet positief of negatief

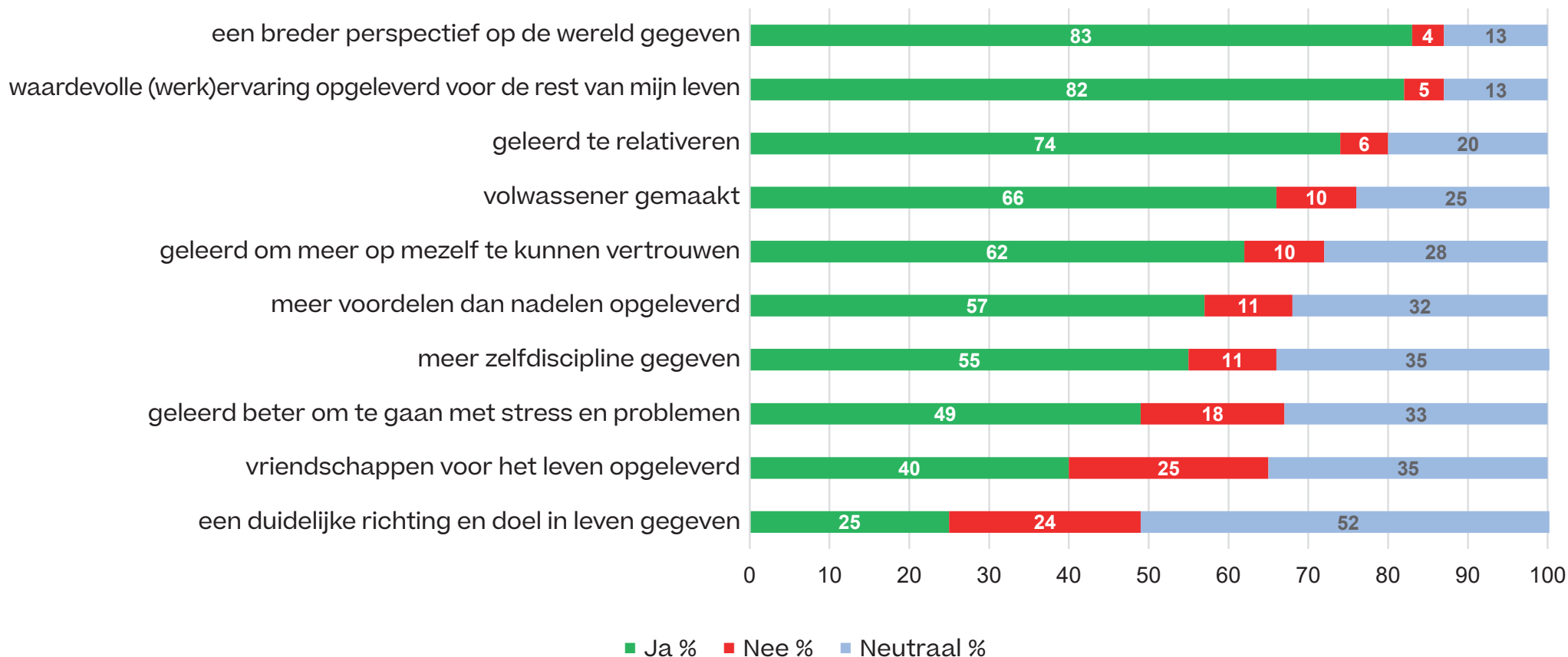
Hoe heeft (hebben) de uitzending(en) het leven beïnvloed (%)

■ (Zeer) positief
■ (Zeer) negatief
■ Positief en negatief
■ Niet positief of negatief

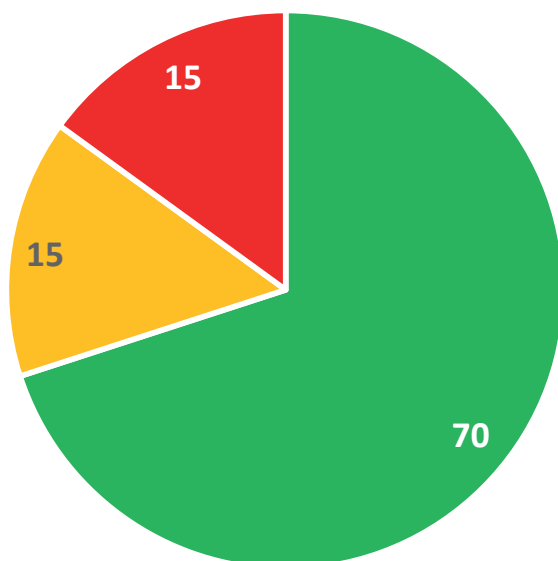
Veel veteranen ervaren positieve gevolgen van de uitzending.

Mijn uitzending heeft mij ...

Drie op de tien veteranen heeft problemen (gehad) vanwege de uitzending.

Problemen die het persoonlijk functioneren hebben belemmerd en die (deels) gerelateerd zijn aan de uitzending (%)

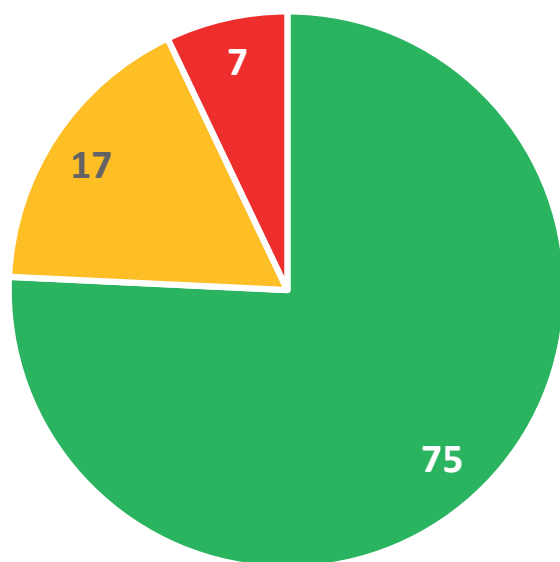
- Nee
- Ja, maar die problemen zijn nu voorbij
- Ja, en ik ervaar die problemen nog steeds (gedeeltelijk)

Welke problemen zijn dat geweest (%)

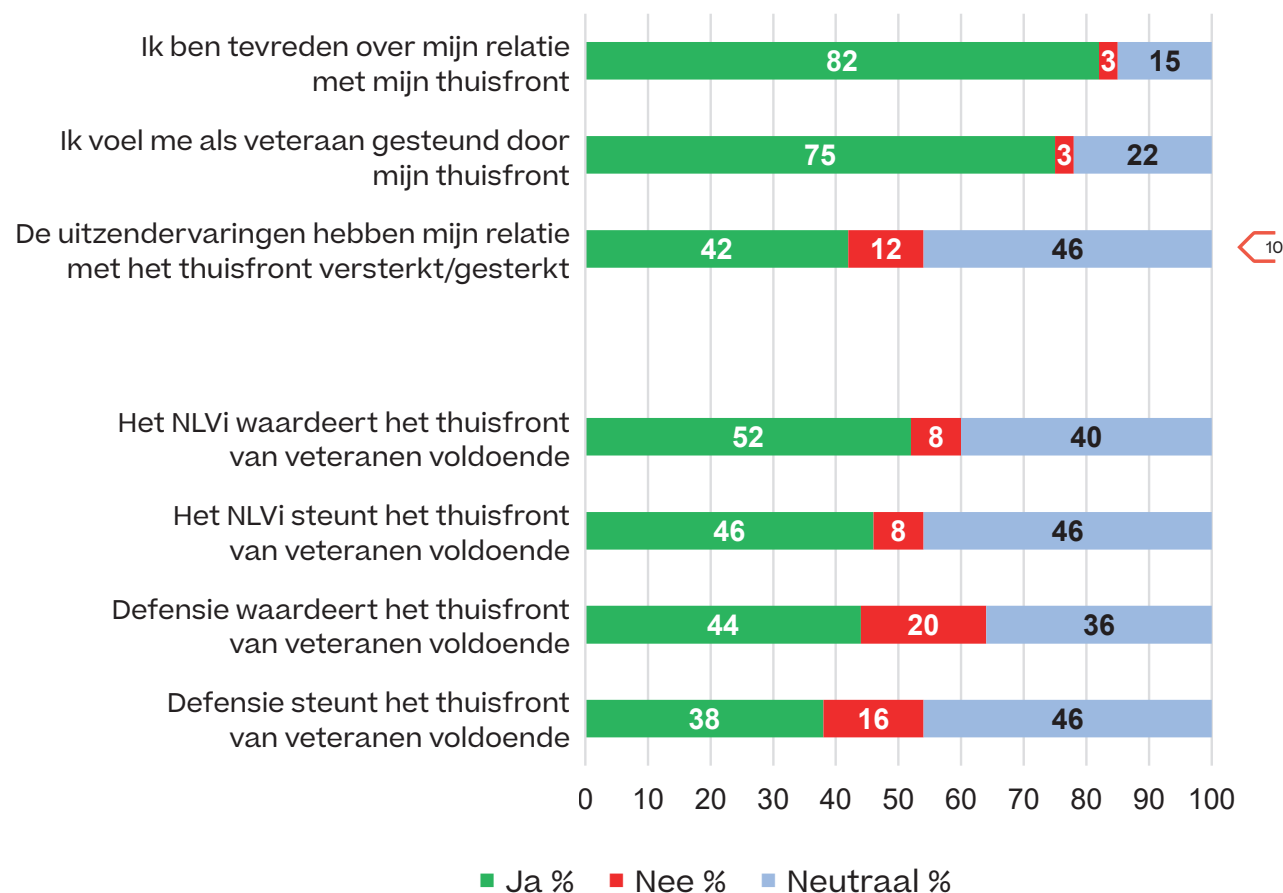

Een kwart van de thuisfrontleden heeft problemen (gehad) vanwege de uitzending.

Heeft het thuisfront problemen ervaren die (deels) gerelateerd zijn aan uw uitzending (%)

Steun en waardering van en voor het thuisfront

- Nee
- Ja, maar die problemen zijn nu voorbij
- Ja, en mijn thuisfront ervaart die problemen nog steeds (gedeeltelijk)

Iets meer dan de helft van de veteranen voelt zich veteraan.

14% voelt zich geen veteraan en 30% is neutraal.

Eén derde voelde zich veteraan bij het verlaten van de dienst.

Redenen om zich geen veteraan te voelen:

- “Ik heb gewoon mijn werk gedaan”;
- ‘In Nederland staan veteranen niet hoog in aanzien’;
- ‘Ik heb geen problemen vanwege de uitzending’.

Eén op de drie veteranen is lid van één of meer verenigingen voor oud-militairen of veteranen.

Driekwart van de veteranen vindt het belangrijk om waardering te krijgen en een derde ervaart die ook.

De veteranen noemen een groot aantal zaken die ertoe kunnen bijdragen dat men zich (nog) meer gewaardeerd voelt. Dit geldt zowel voor veteranen die zich wel als die zich niet gewaardeerd voelen.

Wat daarbij opvalt is dat men vooral “meer” van iets wil; daaruit zou je kunnen afleiden dat het betreffende aspect er al wel is maar nog niet voldoende.

Acht op de tien veteranen leest de Checkpoint. Veteranen zijn tevreden over het blad.

23% bezoekt de NLVi-website.

20% leest de NLVi-nieuwsbrief.

Veteranen raadplegen nauwelijks social media voor informatie vanuit het NLVi, met uitzondering van Facebook.

Tips van veteranen om de communicatie vanuit het NLVi te verbeteren:

- verbeteringen van de website;
- meer persoonlijk of actief contact zoeken;
- niet alleen aandacht voor veteranen met problemen.

Iets minder dan de helft van de veteranen maakt gebruik van de dienstverlening van het NLVi.

Veteranen maken het meest gebruik van de speciale aanbiedingen.

Tips van veteranen om de dienstverlening te verbeteren:

- meer bekendheid geven aan het NLVi en de mogelijkheden die het biedt;
- meer voordelen bieden voor veteranen.

Eén op de zes veteranen ervaart in enige mate een drempel - of heeft die drempel ervaren - om met het NLVi contact op te nemen.

Redenen die veteranen noemen zijn:

- moeite om hulp te vragen (schaamte, eigen boontjes doppen, angst);
- twijfel of men zich wel veteraan mag noemen/voelen (missie niet zwaar genoeg);
- onduidelijkheid over wat het NLVi kan doen/bieden;
- het idee hebben dat je alleen contact mag opnemen als er iets met je aan de hand is.

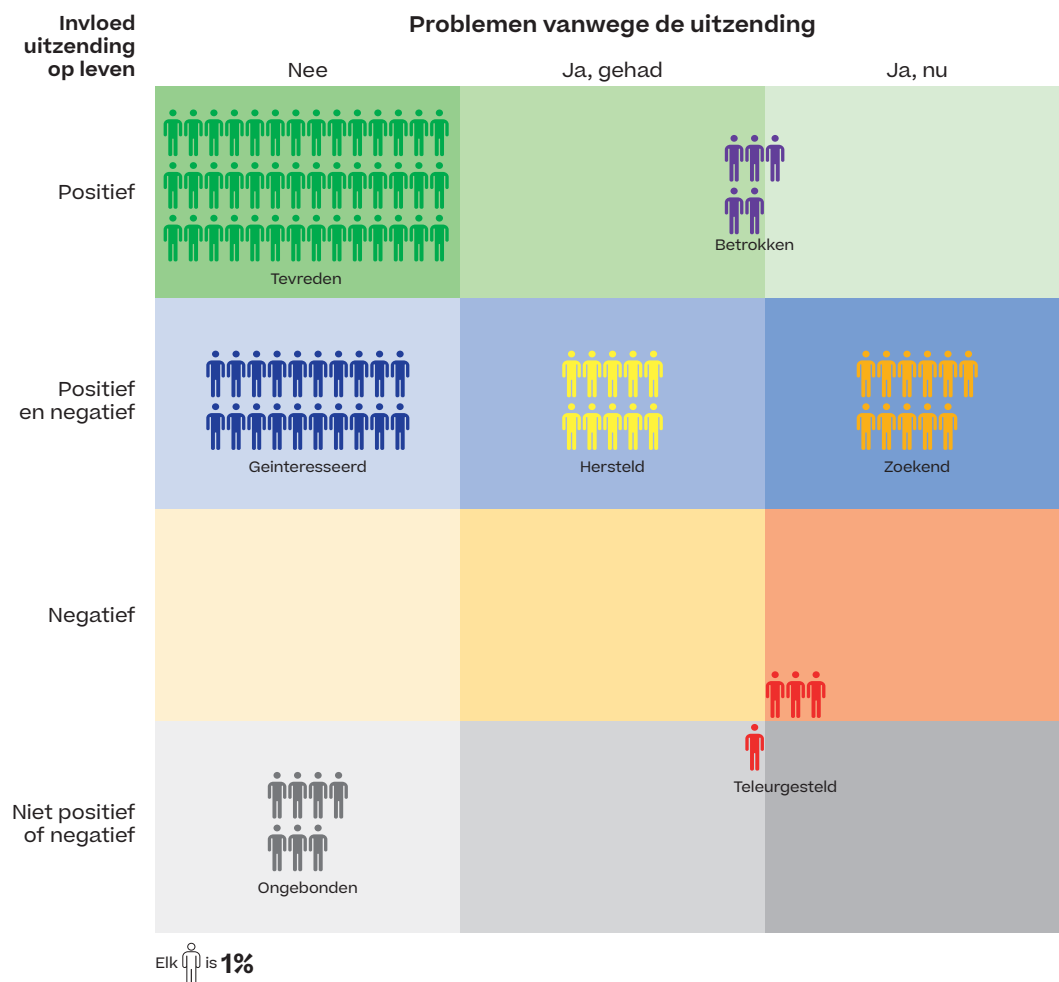

Dé veteraan bestaat niet.

Dit onderzoek bevestigt het beeld van eerdere onderzoeken dat het met veruit de meeste veteranen goed gaat. Maar achter dat algehele, positieve beeld gaat een meer gedifferentieerd beeld schuil: we onderscheiden zeven groepen van veteranen.

De indeling helpt ons om beter zicht te krijgen op wat er speelt onder veteranen en om aanknopingspunten te bieden voor het NLVi om de erkenning, waardering, zorg en dienstverlening beter toe te snijden op de ervaringen, wensen en behoeften die leven in verschillende groepen.

Het 'veteranenlandschap'

De zeven groepen die we onderscheiden, zijn:

- tevreden veteranen (42%)
- betrokken veteranen (5%)
- geïnteresseerde veteranen (20%)
- herstelde veteranen (10%)
- zoekende veteranen (11%)
- teleurgestelde veteranen (4%)
- ongebonden veteranen (7%)

Het ‘veteranenlandschap’ (vervolg)

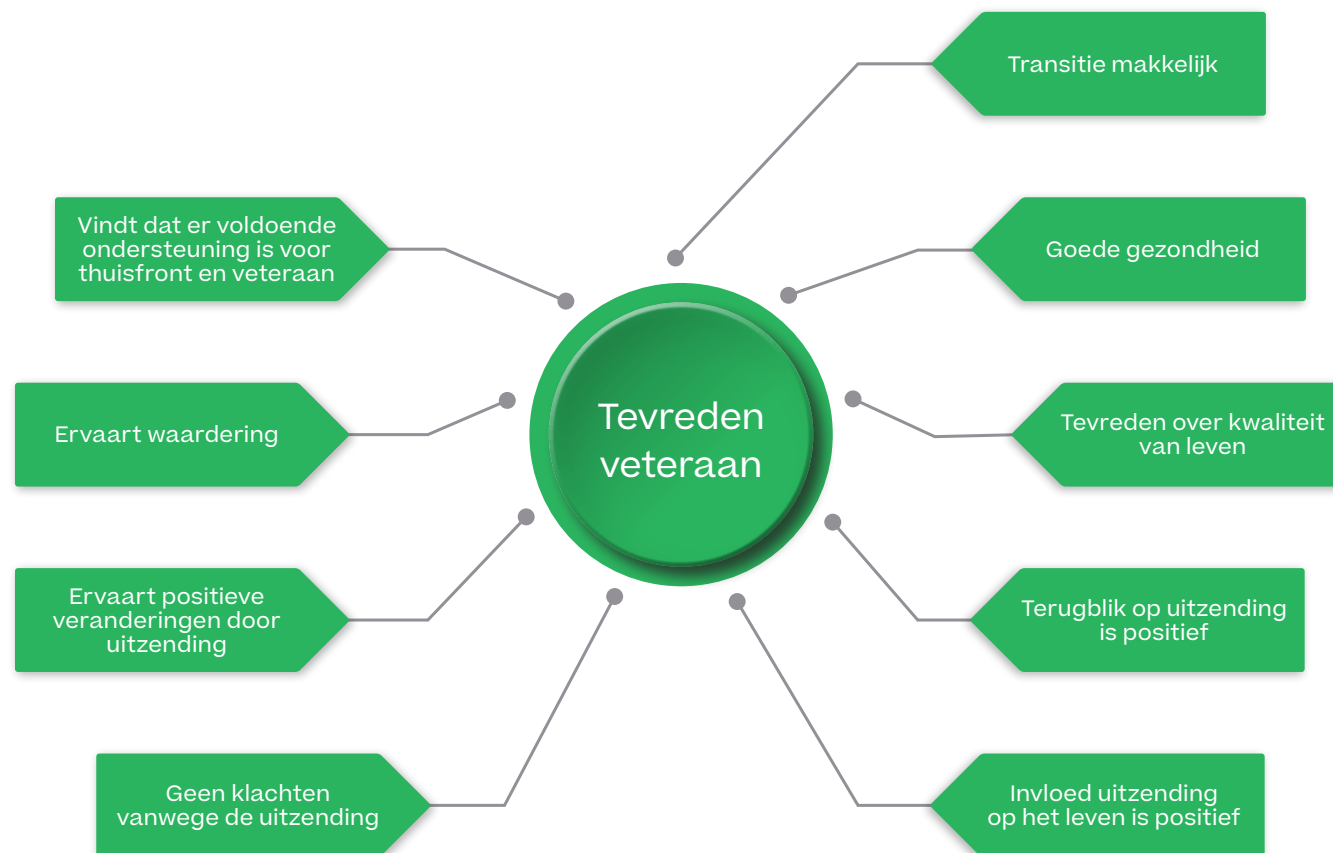
Ondanks dat we de nadruk leggen op de onderlinge verschillen tussen groepen is het goed om te beseffen dat er ook veel overeenkomsten zijn tussen groepen en dat veteranen met een specifieke ervaring, mening, wens of behoefte in elke groep kunnen voorkomen.

De verschillen maken echter duidelijk dat de kans dat men veteranen met zo’n specifieke ervaring, mening, wens of behoefte aantreft binnen de ene groep groter - of kleiner - is dan binnen de andere groep.

In de volgende zeven figuren, presenteren we steeds een groep met de onderwerpen waarmee de veteranen in die groep zich kenmerken en onderscheiden van de veteranen in de andere groepen.

De tevreden veteraan (42%)

‘Het is maar wat je er van verwacht! Uiteindelijk moet je er zelf iets van maken.’

De betrokken veteraan (5%)

‘Ik voel mij zeker niet ondergewaardeerd als veteraan. De omgeving vindt het wel prettig als ik over mijn uitzending vertel.’

De geïnteresseerde veteraan (20%)

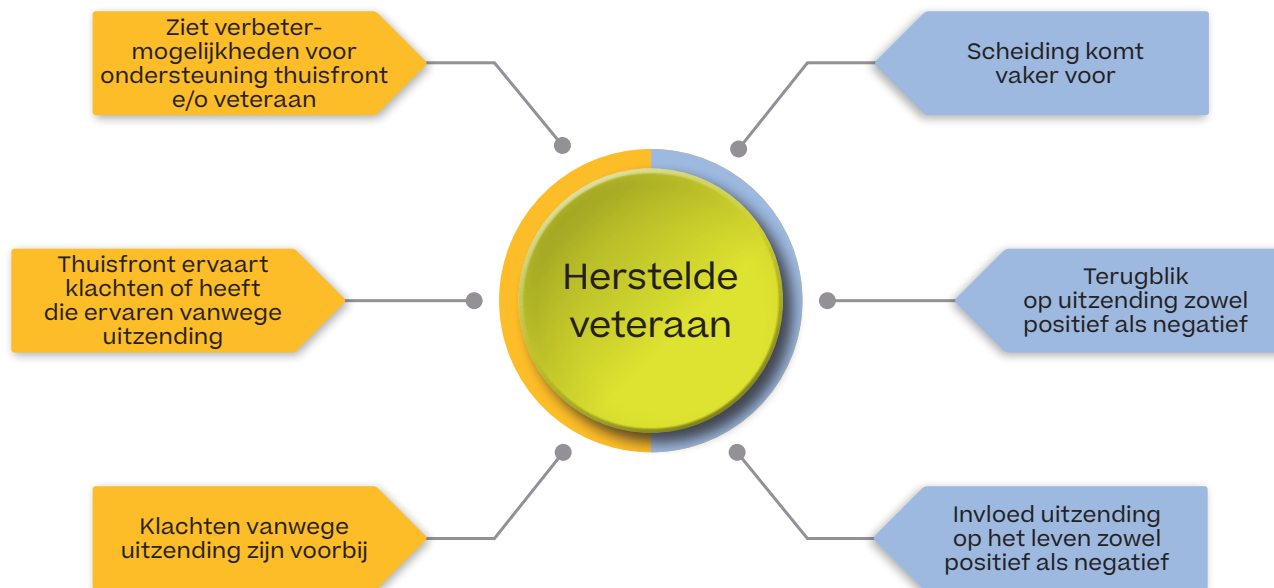
‘Pak de ervaring, maak het je eigen. Blijf niet hangen in het verleden maar laat het dienen voor de toekomst.’

Het meest kenmerkende van deze groep is dat hun ervaringen en meningen dicht bij het gemiddelde komen van de groep veteranen als geheel. Het algemene beeld, zoals in de monitor is beschreven, is dus vooral op deze groep van toepassing.

De herstelde veteraan (10%)

‘Focus op leuke, interessante, meer intellectuele dingen, in plaats van verhalen van ‘slachtoffers’ over hoeveel ellende je hebt overgehouden aan operationele inzet ...’

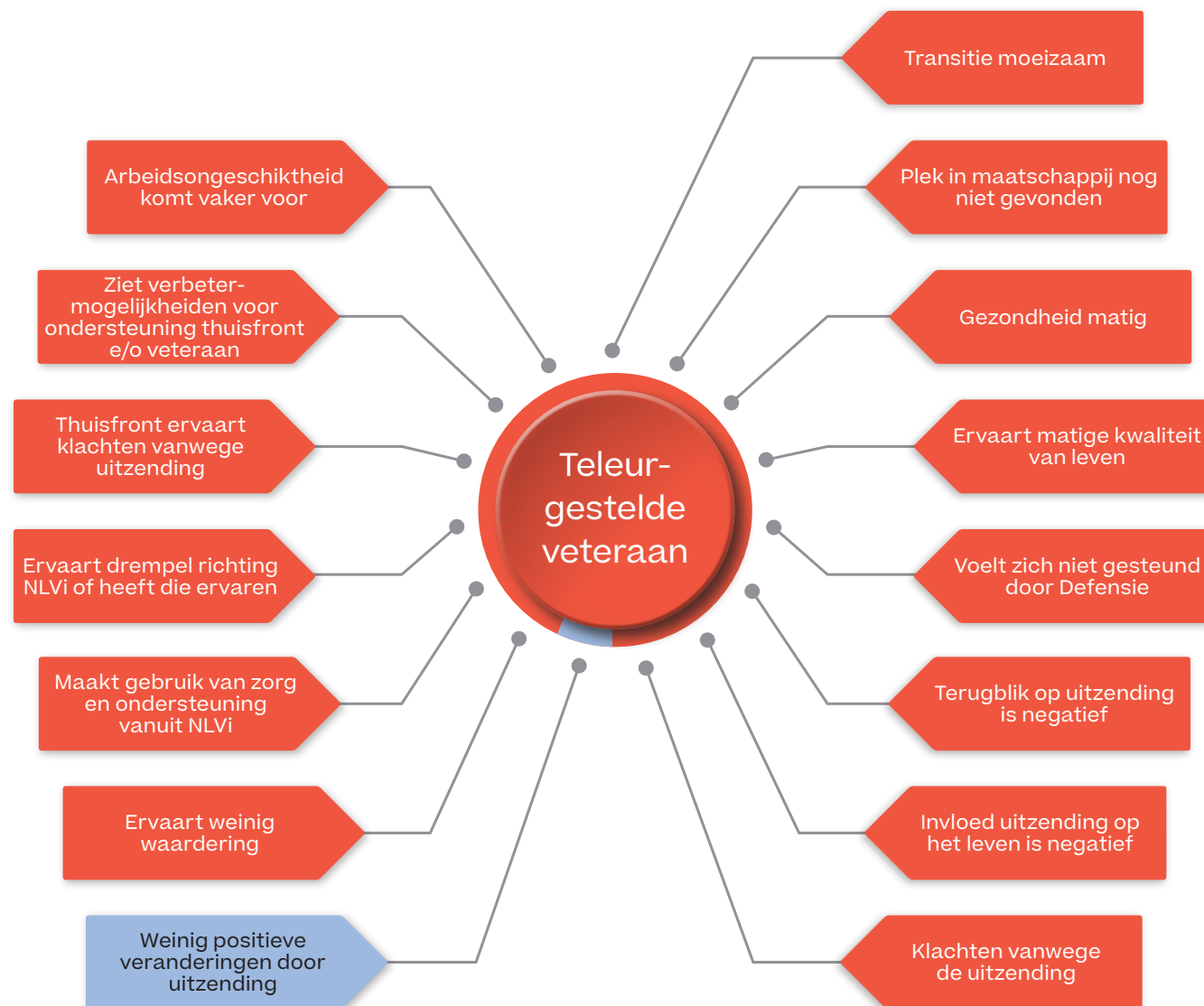
De zoekende veteraan (11%)

‘Ik heb een goede baan en soms nog wat last van moeilijk slapen. Wat zet ik op het spel als ik eventueel een traject in zou gaan? Zoals het nu gaat, valt er mee te leven.’

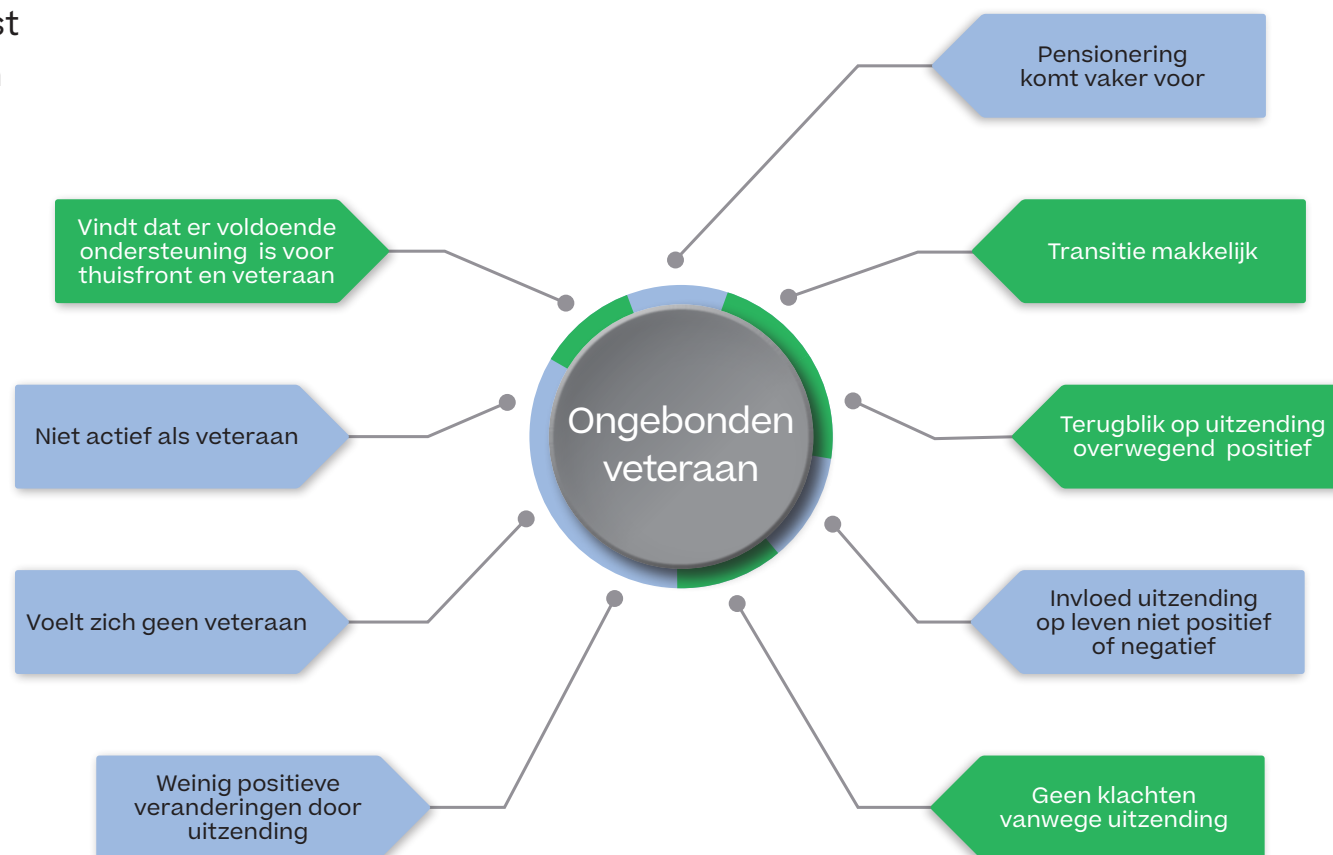
De teleurgestelde veteraan (4%)

‘Na de uitzending zijn wij aan ons lot overgelaten.
De omgeving begreep ons niet.
Defensie liet ons in de steek.’

De ongebonden veteraan (7%)

‘Ik ben niet echt in gevaar geweest en heb geen traumatische dingen meegemaakt. Als ik mijzelf veteraan noem, doe je de echte veteranen tekort, denk ik.’

Aanbevelingen

1. Schenk aandacht aan de wensen en behoeften per groep en onderzoek hoe we daar het best aan tegemoet kunnen komen:
 - Voor de helft van de veteranen (**ongebonden en tevreden**) is het goed zoals het gaat. Het is zaak om hen niet te vervreemden van de veteranenwereld.
 - De **geïnteresseerde, herstelde** en **betrokken** veteranen verdienen gerichte aandacht. Blijf monitoren hoe het met hen gaat en biedt zorg en ondersteuning waar het nodig blijkt.
 - Voor de **betrokken** groep geldt bovendien dat het van belang is hen voldoende mogelijkheden te bieden om hun veteraan-zijn ook actief te kunnen uitdragen.
 - Voor een deel van de **zoekende** veteranen moet het NLVi duidelijker in beeld komen. Ook moet helder zijn wat het NLVi voor hen kan betekenen. We moeten in gesprek komen met deze groep om meer zicht te krijgen op hun specifieke behoeften.
 - Voor de **teleurgestelde** veteranen is extra aandacht, erkenning, waardering en steun nodig om hun negatieve ervaringen een plek te kunnen geven en om hen beter te ondersteunen.

Aanbevelingen (vervolg)

2. Zorg ervoor dat het NLVi in beeld komt (en blijft) bij veteranen en hun thuisfront en dat duidelijk is wat het NLVi voor hen kan betekenen.
3. Onderzoek hoe iedere veteraan – die dat wil – zich thuis kan voelen in de “veteranengemeenschap” en bij het NLVi.
4. Onderzoek wat er moet gebeuren om meer veteranen het gevoel van erkenning en waardering te geven.

Verantwoording van de foto's: Ministerie van Defensie